

Bruxelles, 05.03.2021
C(2021) 1461 final

OBAVIJEST KOMISIJE

Smjernice za gospodarske subjekte i tijela za nadzor tržišta za praktičnu provedbu članka 4. Uredbe (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda

(Tekst značajan za EGP)

1. UVOD

Uredbom (EU) 2019/1020 o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda¹ („Uredba”) uvodi se sveobuhvatan okvir za zaštitu potrošača od nesigurnih i nesukladnih proizvoda i za osiguravanje jednakih uvjeta tržišnog natjecanja za gospodarske subjekte.

Jedinstveno tržište EU-a gospodarskim subjektima omogućuje pristup potrošačima i drugim krajnjim korisnicima u svim državama članicama, pod uvjetom da oni i njihovi proizvodi udovoljavaju pravnim zahtjevima EU-a s obzirom na sigurnost, okolišnu učinkovitost i druge javne interese. Tijela za nadzor tržišta i tijela nadležna za kontrolu proizvoda koji ulaze na tržište EU-a² („granična tijela”) moraju provjeravati i provoditi te zahtjeve. To nije uvijek jednostavno, osobito kad je riječ o prodaji na daljinu.

Novim pravilima o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda trebala bi se osigurati usklađenost sa zahtjevima. Ona pridonose stvaranju jednakih uvjeta tržišnog natjecanja, tj. štite poduzeća koja proizvode sukladne proizvode od nepoštene konkurencije. Osim toga, zahvaljujući njima tijela za nadzor tržišta pošteđena su prekomjernih troškova u istragama.

Ove se smjernice odnose na provedbu ključne odredbe Uredbe, odnosno na članak 4. o „zadaćama gospodarskih subjekata u pogledu proizvoda koji podliježu određenom zakonodavstvu Unije o usklađivanju” (vidjeti odjeljak 6.). Člankom 4. u osnovi se zahtijeva da za određene proizvode koji se stavljaju na tržište EU-a mora postojati gospodarski subjekt u EU-u koji na zahtjev nadležnim tijelima dostavlja informacije ili poduzima određene mjere. Taj će se zahtjev primjenjivati od 16. srpnja 2021. (članak 44. Uredbe).

U ovim se smjernicama daju informacije o tome kako bi gospodarski subjekti trebali provoditi članak 4.:

- u odjeljku 2. objašnjava se njegovo **područje primjene i koji gospodarski subjekt** treba djelovati kao gospodarski subjekt iz članka 4. za određeni proizvod;
- u odjeljku 3. pojašnjavaju se **zadace** gospodarskog subjekta iz članka 4.; i
- u odjeljku 4. nalazi se više pojedinosti o **praktičnoj primjeni** članka 4. s obzirom na vrstu gospodarskog subjekta koji djeluje kao gospodarski subjekt iz tog članka.

Nadalje, budući da je cilj članka 4. olakšati rad **tijela za nadzor tržišta i graničnih tijela**, u odjeljku 5. utvrđuje se kako ona mogu primijeniti taj zahtjev u praksi.

Smjernice su osmišljene kako bi pomogle gospodarskim subjektima i tijelima te olakšale dosljednu provedbu. Odnose se samo na provedbu članka 4. i ne primjenjuju se na zakonodavstvo EU-a o proizvodima koje nije obuhvaćeno tim člankom, kojim se mogu nametati slični, ali drukčiji zahtjevi³. U njima se upućuje na zahtjeve u okviru zakonodavstva EU-a o usklađivanju koji se primjenjuju na datum donošenja ovih smjernica. Sveobuhvatne smjernice o zakonodavstvu EU-a o usklađivanju dostupne su u „Plavom vodiču”, na koji se

¹ Uredba (EU) 2019/1020 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o nadzoru tržišta i sukladnosti proizvoda i o izmjeni Direktive 2004/42/EZ i uredbi (EZ) br. 765/2008 i (EU) br. 305/2011 (SL L 169, 25.6.2019., str. 1.).

² Odnosno tijela koja su države članice odredile na temelju članka 25. stavka 1. Uredbe.

³ Primjerice Direktiva 2014/90/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o pomorskoj opremi (SL L 257, 28.8.2014., str. 146.), u čijem se članku 13. od proizvođača koji se ne nalazi u EU-u zahtijeva da imenuje ovlaštenog predstavnika, i Uredba (EZ) br. 1223/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2009. o kozmetičkim proizvodima (SL L 342, 22.12.2009., str. 59.), u čijem se članku 4. zahtijeva imenovanje odgovorne osobe u EU-u. Ti zahtjevi nisu obuhvaćeni člankom 4. ni ovim smjernicama.

upućuje u ovim smjernicama⁴. Komisija će ažurirati ove smjernice s obzirom na daljnji razvoj zakonodavstva, kao što je primjerice Akt o digitalnim uslugama⁵.

Ovaj dokument sadržava isključivo smjernice; samo tekst Uredbe ima pravnu snagu. U smjernicama su navedena stajališta Europske komisije i kao takve nisu pravno obvezujuće. Obvezujuće tumačenje zakonodavstva EU-a u isključivoj je nadležnosti Suda Europske unije. Na temelju ovdje izraženih stavova ne može se unaprijed donijeti zaključak o stajalištu koje bi Komisija mogla zauzeti pred Sudom. Ni Komisija ni bilo koji subjekt koji djeluje u njezino ime nije odgovoran za upotrebu informacija u nastavku.

2. PODRUČJE PRIMJENE I PRIMJENA

2.1. Područje primjene

Gospodarski subjekt iz članka 4. potreban je u sljedećim slučajevima:

- *ako je proizvod obuhvaćen područjem primjene jedne ili više direktiva ili uredbi navedenih u članku 4. stavku 5. ili drugog zakonodavstva u kojem se izričito upućuje na članak 4.* To „sektorsko zakonodavstvo” obuhvaća sigurnost igračaka, električnu opremu, radioopremu, elektromagnetsku kompatibilnost, ograničavanje opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi, proizvode povezane s energijom („ekološki dizajn”), plinske uređaje, građevne proizvode, strojeve, opremu za uporabu na otvorenom („buka uzrokovana opremom za uporabu na otvorenom”), opremu namijenjenu za uporabu u potencijalno eksplozivnim atmosferama (ATEX), tlačnu opremu, jednostavne tlačne posude, pirotehničke proizvode, plovila za rekreaciju, mjerne instrumente, neautomatske vage, osobnu zaštitnu opremu i bespilotne zrakoplovne sustave⁶ („bespilotne letjelice”)⁷ i
- *ako se proizvod prvi put stavlja na tržište EU-a⁸, tj. stavlja na raspolaganje na tržištu Unije⁹ (isporučuje se za distribuciju, potrošnju ili upotrebu na tržištu EU-a u okviru trgovačke djelatnosti s plaćanjem ili bez plaćanja) 16. srpnja 2021. ili nakon tog datuma (članak 4. stavak 1. i članak 44. Uredbe).* Proizvodi koji se nude na prodaju na internetu ili drugim sredstvima prodaje na daljinu smatraju se stavljenima na raspolaganje na tržištu ako je ponuda usmjerena na krajnje korisnike u EU-u. Smatra se da je ponuda za prodaju usmjerena na krajnje korisnike u EU-u ako relevantni gospodarski subjekt na bilo koji način usmjerava svoje aktivnosti prema pojedinoj državi članici (članak 6. Uredbe) (to se utvrđuje u pojedinačnom slučaju na temelju

⁴ „Plavi vodič o provedbi pravila EU-a o proizvodima 2016.” (SL C 2016, 26.7.2016., str. 1.) ili naknadni dokument na tu temu.

⁵ Prijedlog Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ – COM(2020) 825 od 15.12.2020.

⁶ Kako je navedeno u članku 5. stavku 3. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/945 od 12. ožujka 2019. o sustavima bespilotnih zrakoplova i o operatorima sustava bespilotnih zrakoplova iz trećih zemalja (SL L 152, 11.6.2019., str. 1.)

⁷ Informacije o tome koje bi se direktive ili uredbe mogle primijeniti na određeni proizvod dostupne su na portalu Vaša Europa; https://europa.eu/youreurope/business/product-requirements/compliance/identifying-product-requirements/index_hr.htm.

⁸ Zemljopisno područje primjene može se proširiti, npr. nakon što se Uredba uvrsti u priloge Sporazumu o Europskom gospodarskom prostoru, obuhvaćat će Island, Lihtenštajn i Norvešku.

⁹ Vidjeti definicije iz članka 3. stavaka 1. i 2. Uredbe.

relevantnih čimbenika kao što su zemljopisna područja u koja je moguća otprema, jezici dostupni za ponudu ili naručivanje, mogućnosti plaćanja itd.¹⁰).

Dakle, gospodarski subjekt koji 16. srpnja 2021. ili nakon tog datuma na tržište EU-a namjerava staviti proizvod obuhvaćen člankom 4. prvo mora osigurati da u EU-u postoji gospodarski subjekt iz članka 4. Inače se nakon 16. srpnja 2021. takvi proizvodi neće moći staviti na tržište EU-a.

2.2. Određivanje gospodarskog subjekta iz članka 4.

Kao gospodarski subjekt iz članka 4. mogu djelovati četiri vrste gospodarskih subjekata:

- proizvođač¹¹ s poslovnim nastanom u EU-u,
- uvoznik¹² (po definiciji s poslovnim nastanom u EU-u), ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji,
- ovlaštteni zastupnik¹³ (po definiciji s poslovnim nastanom u EU-u) kojeg je proizvođač pisanim putem ovlastio za izvršavanje zadaća iz članka 4. stavka 3. u ime proizvođača,
- pružatelj usluga provođenja narudžbi¹⁴ s poslovnim nastanom u EU-u ako ne postoji proizvođač, uvoznik ili ovlaštteni zastupnik s poslovnim nastanom u Uniji.

U odjeljku 4. detaljnije je opisana uloga tih gospodarskih subjekata u okviru sektorskog zakonodavstva i kako je povezana s njihovim zadaćama na temelju članka 4.

Koji će gospodarski subjekt djelovati kao gospodarski subjekt iz članka 4. posebno ovisi o opskrbnom lancu. U okviru 1. nalazi se kratki vodič o toj temi, a nakon njega slijedi detaljnije objašnjenje.

¹⁰ Uvodna izjava 15. Uredbe. Vidjeti „Plavi vodič” za više pojedinosti o stavljanju na tržište (npr. u pogledu trenutka stavljanja na tržište, među ostalim za proizvode koji su u trenutku ponude još u fazi proizvodnje i proizvode za sajmove).

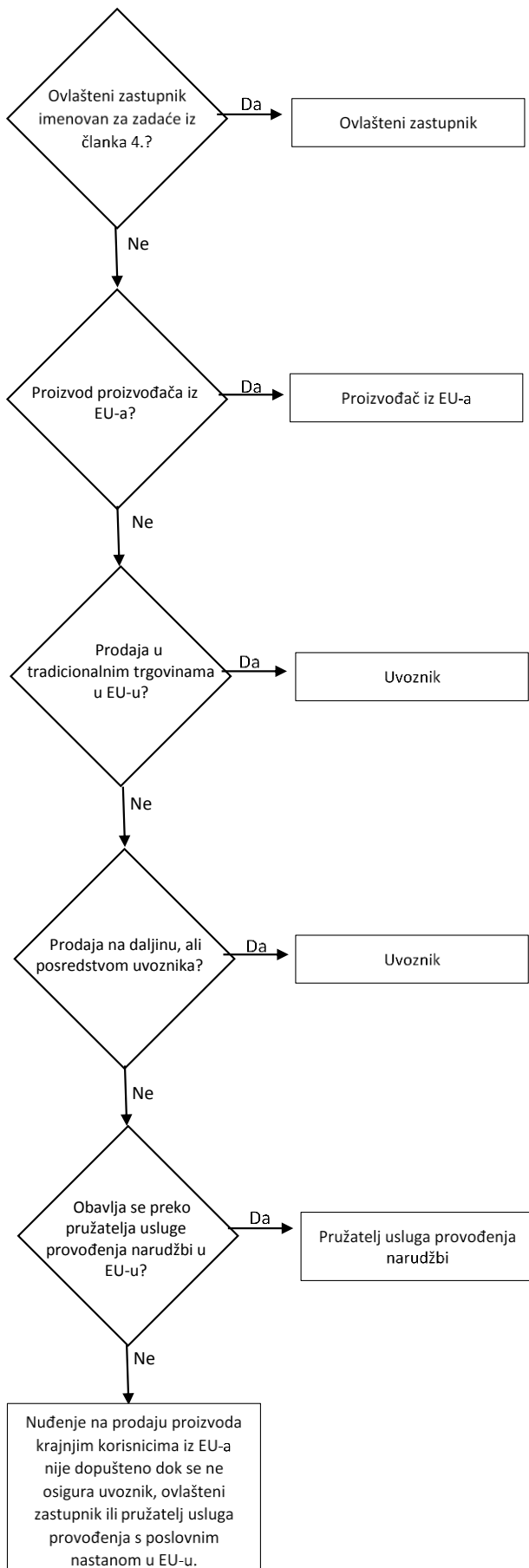
¹¹ Definiran u članku 3. stavku 8. Uredbe kao „svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod projektira ili proizvodi, i koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili trgovačkim znakom”.

¹² Definiran u članku 3. stavku 9. Uredbe kao „fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje”.

¹³ Definiran u članku 3. stavku 12. Uredbe kao „svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da djeluje u njegovo ime u odnosu na posebne zadaće s obzirom na obveze proizvođača u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o usklađivanju ili u skladu sa zahtjevima [te] Uredbe”.

¹⁴ Definiran u članku 3. stavku 11. Uredbe kao „svaka fizička ili pravna osoba koja u okviru trgovačke djelatnosti nudi najmanje dvije od sljedećih usluga: skladištenje, pakiranje, adresiranje i slanje, a da nema u svom vlasništvu te proizvode, isključujući poštanske usluge iz članka 2. točke 1. Direktive 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća, usluge dostave paketa kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2018/644 Europskog parlamenta i Vijeća te sve druge poštanske usluge ili usluge teretnog prijevoza”.

Okvir 1.: Gospodarski subjekt iz članka 4. u različitim opskrbnim lancima

Korak 1.: Ako je proizvođač (bez obzira na to ima li poslovni nastan u EU-u) pisanim putem ovlastio **ovlaštenog zastupnika** za izvršavanje posebnih zadataka na temelju članka 4., taj je zastupnik gospodarski subjekt iz članka 4. U drugim slučajevima to ovisi o opskrbnom lancu.

Korak 2.: Proizvode proizvođača s poslovnim nastanom u EU-u, bilo da se prodaju preko interneta ili u tradicionalnim trgovinama, na tržište u pravilu stavlja proizvođač iz EU-a¹⁵. Za takve je proizvode **proizvođač iz EU-a** gospodarski subjekt iz članka 4. (osim ako je imenovao ovlaštenog zastupnika za zadatke iz članka 4.).

Korak 3.: Proizvode proizvođača s poslovnim nastanom izvan EU-a koji se prodaju u tradicionalnim trgovinama u EU-u u načelu na tržište EU-a stavlja uvoznik¹⁶. Za takve proizvode **uvoznik** je gospodarski subjekt iz članka 4. (osim ako je proizvođač imenovao ovlaštenog zastupnika za zadatke iz članka 4.). U odjeljku 4.2. objašnjava se što se događa ako postoji više uvoznika za istu vrstu proizvoda.

Korak 4.: Za proizvode proizvođača s poslovnim nastanom izvan EU-a koji se nude na prodaju na internetu (ili drugim sredstvima prodaje na daljinu) isto tako može postojati uvoznik, npr. koji sam nudi proizvod za prodaju na internetu ili ga prodaje distributeru koji to čini.

Korak 5.: Ako ne postoji uvoznik, nego *proizvodom rukuje pružatelj usluga provođenja narudžbi s poslovnim nastanom u EU-u*, **pružatelj usluga provođenja narudžbi** smatra se gospodarskim subjektom iz članka 4. (osim ako je proizvođač imenovao ovlaštenog zastupnika za zadatke iz članka 4.). Pružatelji usluga provođenja narudžbi za razliku od uvoznika i ovlaštenih zastupnika nemaju automatski uspostavljenu formalnu vezu s proizvođačem koja im omogućuje ispunjavanje zadataka gospodarskog subjekta iz članka 4. Stoga će se morati dogovoriti s gospodarskim subjektima kojima pružaju usluge provođenja narudžbi („klijenti”) kako bi osigurali da prvo od klijenta ili izravno od proizvođača dobiju sredstva za ispunjavanje svojih obveza u svojstvu gospodarskog subjekta na temelju članka 4. (vidjeti odjeljak 4.4.).

Korak 6.: Kad *se proizvod otprema iz zemlje izvan EU-a izravno krajnjem korisniku u EU-u*, ako je **ovlašteni zastupnik** pisanim putem ovlašten za određene zadatke iz članka 4., on je gospodarski subjekt iz članka 4. Ako proizvođač nije imenovao ovlaštenog zastupnika, proizvod se ne može ponuditi na prodaju krajnjim korisnicima iz EU-a. Gospodarski subjekt koji planira ponuditi proizvod na prodaju¹⁷ krajnjim korisnicima u EU-u morat će osigurati da proizvođač imenuje ovlaštenog zastupnika za taj proizvod (vidjeti okvir 2.).

Okvir 2.: Perspektiva gospodarskog subjekta s poslovnim nastanom izvan EU-a koji proizvode za prodaju planira ponuditi na internetu potrošačima iz EU-a ili drugim krajnjim

¹⁵ Proizvođač je u članku 3. Uredbe definiran kao „svaka fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod projektira ili proizvodi, i koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili trgovačkim znakom”. Uvoznik je definiran kao „svaka fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje”. To znači da se, ako se proizvod proizvodi izvan EU-a, ali ga poduzeće koje se nalazi u EU-u stavlja na tržište pod svojim imenom ili trgovačkim znakom, to poduzeće smatra proizvođačem. Ako taj proizvođač stavlja proizvod na tržište EU-a, čak i ako stvarni uvoz obavlja drugo poduzeće, smatra se da ne postoji „uvoznik” u smislu Uredbe.

¹⁶ Osim u slučajevima u kojima se proizvodnja odvija u EU-u, a proizvođač nema poslovni nastan u EU-u. U tom slučaju u EU-u ne postoji ni proizvođač ni uvoznik, tako da je jedina mogućnost da ovlašteni zastupnik ili pružatelj usluga provođenja narudžbi djeluje kao gospodarski subjekt iz članka 4.

¹⁷ Ne smije se zamijeniti sa subjektom koji samo nudi uslugu smještaja ponude za prodaju preko interneta; za takve subjekte vidjeti odjeljak 2.4.

korisnicima: kako da uredim sve što je potrebno u vezi s gospodarskim subjektom iz članka 4.? (primjer)

- Prvo provjerite jesu li proizvodi namijenjeni tržištu EU-a i jesu li u skladu sa zakonodavstvom EU-a. Ako ste u nedoumici, obratite se proizvođaču.
- Ako je to u redu, provjerite s proizvođačem je li već imenovao ovlaštenog zastupnika za te proizvode.
- Ako jest, provjerite jesu li ime i podaci za kontakt ovlaštenog zastupnika navedeni na ispravan način (vidjeti odjeljak 2.3.).
- Ako nije, pokušajte (u suradnji s proizvođačem) dobiti odgovore na pitanja u nastavku:
 - ako namjeravate nuditi proizvode za prodaju na internetskom tržištu (vidjeti odjeljak 2.4.), nudi li to tržište ovlaštenog zastupnika ili usluge provođenja narudžbi?
 - ako već prodajete proizvode za koje je potreban ovlašten zastupnik u EU-u ili sličan subjekt (npr. kozmetika, medicinski proizvodi i pomorska oprema), bi li taj subjekt bio zainteresiran da bude ovlašten zastupnik za vaše proizvode obuhvaćene člankom 4.?
 - postoje li odgovarajuća trgovačka udruženja koja imaju (ili bi mogla imati) pristup informacijama o postojećim ovlaštenim zastupnicima (jer neki proizvođači proizvoda obuhvaćenih člankom 4. možda već imaju ovlaštenog zastupnika u EU-u)?
- Kad pronađete potencijalnog ovlaštenog zastupnika, pobrinite se da ga proizvođač ovlasti za obavljanje propisanih zadataka (vidjeti odjeljke 3. i 4.3.). Zatim provjerite jesu li ime i podaci za kontakt ovlaštenog zastupnika navedeni na ispravan način (vidjeti odjeljak 2.3.).
- Ako pružatelj usluga provođenja narudžbi treba djelovati kao gospodarski subjekt iz članka 4., poduzmite praktične mjere, posebno tako da osigurate da dobije izjavu o sukladnosti/svojstvima za predmetne proizvode. Zatim provjerite jesu li njegovo ime i podaci za kontakt navedeni na ispravan način (vidjeti odjeljak 2.3.).

2.3. Informacije o gospodarskom subjektu iz članka 4.

Naziv (ili registrirano trgovačko ime/trgovački znak) i **podaci za kontakt** (uključujući poštansku adresu) gospodarskog subjekta iz članka 4. moraju biti navedeni najmanje na jednom od sljedećeg (članak 4. stavak 4. Uredbe):

- proizvodu,
- njegovoj ambalaži, tj. prodajnom pakiranju,
- njegovu paketu, tj. pakiranju radi lakšeg rukovanja i prijevoza,
- popratnom dokumentu, npr. izjava o sukladnosti/svojstvima¹⁸.

Napomena: ako je gospodarski subjekt iz članka 4. proizvođač ili uvoznik iz EU-a, te su informacije obično već obvezne na temelju sektorskog zakonodavstva (vidjeti odjeljak 4.). Ti zahtjevi mogu biti restriktivniji u pogledu mjesta na kojem se podaci navode i moraju se poštovati.

Adresa internetske stranice može se navesti uz poštansku adresu, ali ne i umjesto nje (obično se sastoji od ulice/poštanskog sandučića, kućnog broja, poštanskog broja i grada). Korisno je i navesti e-adresu i/ili telefonski broj kako bi se olakšalo brzo stupanje u kontakt s relevantnim tijelima.

¹⁸ Oznaka na (elektroničkoj) carinskoj deklaraciji nije dostatna jer se fizički ne prilaže proizvodu.

Na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu je priložena mogu biti navedeni imena i podaci za kontakt **više gospodarskih subjekata**. Iako možda ne postoji izričit zahtjev da tim navodima prethodi „proizvođač” („manufactured by”), „uvoznik” („imported by”), „zastupnik” („represented by”) ili „pružatelj usluge provođenja narudžbi” („fulfilled by”), informacije ne bi trebale dovoditi u zabludu tijela za nadzor tržišta. Ako uloge gospodarskih subjekata nisu definirane, nadležna tijela morat će ih sama utvrditi. Svaki bi gospodarski subjekt trebao moći dokazati svoju ulogu. Ne postoji obveza prevođenja engleskih pojmova „manufactured by”, „imported by”, „represented by” ili „fulfilled by” jer se oni smatraju lako razumljivima u cijelom EU-u.

Kad se proizvod deklarira za puštanje u slobodan promet u **carinskom uredu** (članak 26. stavak 1. točka (d) Uredbe), na njemu se moraju nalaziti ime i podaci za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. Stoga, ako je proizvod namijenjen puštanju u slobodan promet u EU-u i nije predviđena njegova daljnja obrada nakon otpreme¹⁹, gospodarski subjekti izvan EU-a koji ga nude na prodaju trebaju osigurati da su ti podaci navedeni na prethodno opisan način te ih, prema potrebi, prije otpreme dodati sami (ili dogovoriti da se dodaju).

2.4. Proizvodi koji se prodaju na *online* tržištima

Online tržište vrsta je usluge e-trgovine u kojoj proizvode na prodaju nudi više gospodarskih subjekata²⁰. Njome se gospodarskim subjektima s jedne strane i krajnjim korisnicima s druge strane omogućuje da zaključuju transakcije prodaje proizvoda.

Članak 4. primjenjuje se na proizvode koji se prodaju na *online* tržištima.

Njime se ne uvodi posebna obveza za *online* tržišta ako ona samo pružaju usluge posredovanja trećim stranama i spadaju u područje primjene članka 2. točke (b) Direktive 2000/31²¹. Ako pružatelj usluga *online* tržišta posreduje u ponudi za prodaju krajnjim korisnicima u EU-u proizvoda obuhvaćenog člankom 4. za koji ne postoji gospodarski subjekt iz članka 4.²² i dozna za nezakonit sadržaj ili ga postane svjestan (npr. putem obavijesti tijela za nadzor tržišta koja je dostatno precizna i odgovarajuće potkrijepljena), može se pozvati na izuzeće od odgovornosti propisano člankom 14. stavkom 1. Direktive 2000/31/EZ samo ako nakon stjecanja takvog saznanja ili spoznaje žurno poduzme mjere za uklanjanje predmetnog nezakonitog sadržaja ili onemogućavanje pristupa takvom sadržaju.

¹⁹ U uvodnoj izjavi 53. Uredbe podsjeća se na to da je člancima 220., 254., 256., 257. i 258. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.) predviđeno da proizvodi koji ulaze na tržište Unije i zahtijevaju daljnju obradu kako bi bili u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Unije o usklađivanju podliježu odgovarajućem carinskom postupku kojim se uvozniku dopušta takva obrada.

²⁰ Člankom 4. stavkom 1. točkom (f) Uredbe (EU) br. 524/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o online rješavanju potrošačkih sporova i izmjeni Uredbe (EZ) br. 2006/2004 i Direktive 2009/22/EZ (Uredba o *online* rješavanju potrošačkih sporova) (SL L 165, 18.6.2013., str. 1.–12.) „*online* tržište” definira se kako slijedi: „pružatelj usluga, kako je utvrđeno u članku 2. točki (b) Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine („Direktiva o elektroničkoj trgovini”), kojom se potrošačima i trgovcima omogućuje da ugovor o *online* prodaji ili uslugama sklope na internetskoj adresi *online* tržišta”.

²¹ Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.).

²² To je obuhvaćeno pojmom „nezakonite aktivnosti ili informacije” iz članka 14. stavka 1. točke (a) Direktive 2000/31/EZ jer je u skladu s člankom 4. Uredbe.

Ako je pružatelj usluga *online* tržišta ujedno proizvođač, uvoznik, ovlaštenu zastupnik ili pružatelj usluga provođenja narudžbi, on bi mogao biti gospodarski subjekt iz članka 4.

3. ZADAĆE GOSPODARSKOG SUBJEKTA IZ ČLANKA 4.

U ovom se odjeljku kategoriziraju zadaće gospodarskog subjekta iz članka 4. i navode smjernice za te zadaće. Taj gospodarski subjekt, posebno ako je proizvođač ili uvoznik iz EU-a, možda već ima obveze na temelju sektorskog zakonodavstva (ovisno o tome kako je klasificiran) koje u potpunosti ili djelomično obuhvaćaju te zadaće (vidjeti odjeljak 4.).

Prvo, u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkom (a), gospodarski subjekt iz članka 4. mora obaviti niz zadaća kad **preuzme svoje obveze** ili kad svojem portfelju doda **novi proizvod**:

- provjeriti je li izjava o sukladnosti/svojstvima sastavljena i čuvati je jer se takve izjave²³ zahtijevaju u cjelokupnom sektorskom zakonodavstvu obuhvaćenom člankom 4. Kako je navedeno u zakonodavstvu obuhvaćenom člankom 4., te se izjave moraju čuvati deset godina nakon stavljanja proizvoda na tržište²⁴. Ako se na proizvod primjenjuje više od jednog zakonodavnog akta, sastavlja se jedna izjava o sukladnosti za sve primjenjive akte zajedno²⁵; i
- provjeriti je li tehnička dokumentacija sastavljena²⁶ i osigurati da se na zahtjev može staviti na raspolaganje tijelima za nadzor tržišta. Ako gospodarski subjekt iz članka 4. sam ne čuva tu dokumentaciju, to podrazumijeva da je potrebno provjeriti postoji li dokumentacija i dobiti jamstvo od proizvođača da će je na zahtjev dostaviti bilo gospodarskom subjektu iz članka 4. ili izravno tijelima za nadzor tržišta (vidjeti u nastavku teksta).

Drugo, u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkama (c) i (d), ako gospodarski subjekt iz članka 4. ima razloga vjerovati da proizvod predstavlja **rizik**²⁷, mora:

- obavijestiti nadležna tijela za nadzor tržišta. To bi trebao učiniti u svakoj državi članici u kojoj je proizvod stavljen na raspolaganje²⁸, a važno je i obavijestiti nadležna tijela o korektivnim mjerama koje su poduzete ili će se poduzeti; i
- pobrinuti se da se odmah poduzmu potrebne korektivne mjere kako bi se ispravile sve nesukladnosti ili, ako to nije moguće, ublažio rizik (vidjeti u nastavku).

Naposljetku, u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkama (a), (b) i (d), gospodarski subjekt iz članka 4. mora poduzeti određene mjere **ako to od njega zahtijeva** tijelo za nadzor tržišta:

- dostaviti tom tijelu izjavu o sukladnosti/svojstvima;

²³ Izjava o svojstvima za građevne proizvode i izjava o sukladnosti za druge.

²⁴ U zakonodavstvu o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom, strojevima i ekološkom dizajnu propisani je rok za čuvanje izjava deset godina od posljednjeg datuma proizvodnje.

²⁵ Članak 5. Odluke br. 768/2008/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o zajedničkom okviru za stavljanje na tržište proizvoda (SL L 218, 13.8.2008.).

²⁶ U cjelokupnom zakonodavstvu obuhvaćenom člankom 4. od proizvođača se zahtijeva da sastavi tehničku dokumentaciju.

²⁷ U članku 3. stavku 19. Uredbe „proizvod koji predstavlja rizik” definiran je kao „proizvod s potencijalnim nepovoljnim učinkom na zdravlje i sigurnost ljudi općenito, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, zaštitu potrošača, okoliš, javnu sigurnost i druge javne interese zaštićene primjenjivim zakonodavstvom Unije o usklađivanju u razmjeru koji nadilazi onaj koji se smatra razumnim i prihvatljivim u odnosu na njegovu namjenu ili u uobičajenim i razumno predvidljivim uvjetima upotrebe dotičnog proizvoda, uključujući trajanje upotrebe i, po potrebi, njegovo stavljanje u rad te zahtjeve za instalaciju i održavanje”.

²⁸ Za podatke za kontakt vidjeti:

https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/market-surveillance/organisation_hr

- dostaviti tijelu tehničku dokumentaciju ili, ako je gospodarski subjekt iz članka 4. ne čuva, osigurati da se tehnička dokumentacija dostavi nadležnom tijelu (posebno da je dostavi proizvođač);
- dati druge informacije i dokumentaciju za dokazivanje sukladnosti proizvoda (to može obuhvaćati npr. potvrde i odluke prijavljenog tijela) na jeziku koji tijelo može lako razumjeti (potrebno ga je dogovoriti s nadležnim tijelom i ne mora biti nacionalni jezik države članice);
- surađivati s nadležnim tijelom. Potrebna mjera ovisit će o zahtjevu tijela, koji mora biti u skladu s načelom proporcionalnosti (članak 14. stavak 2. Uredbe); i
- pobrinuti se da se odmah poduzmu potrebne korektivne mjere kako bi se ispravila svaka neusklađenost sa zakonodavstvom EU-a o usklađivanju koje se primjenjuje na predmetni proizvod ili, ako to nije moguće, ublažili rizici koje proizvod predstavlja. Mjera bi prema potrebi mogla uključivati usklađivanje proizvoda, njegovo povlačenje ili opoziv²⁹. Gospodarski subjekt iz članka 4. ne mora sam poduzeti korektivne mjere ili ublažiti rizik ako to nije obavezan učiniti na temelju sektorskog zakonodavstva, ali mora osigurati da se poduzmu mjere, npr. tražiti od proizvođača da odgovori na zahtjev i provjeriti je li on to učinio.

Gospodarski subjekt iz članka 4. trebao bi djelovati u **razumnom roku** ili u roku koji odrede tijela za nadzor tržišta. Izjavu o sukladnosti/svojstvima trebao bi dostaviti bez odgode, a druge dokumente u razumnom vremenskom roku³⁰.

Ako gospodarski subjekt iz članka 4. utvrdi da **ne može ispuniti jednu ili više svojih zadaća** zbog problema u odnosima s proizvođačem³¹ (npr. proizvođač ne odgovara na zahtjev), trebalo bi podsjetiti proizvođača na njegove obveze na temelju zakonodavstva EU-a. Ako se problem nastavi, logično bi moglo biti da poduzme potrebne mjere kako bi prestao obavljati funkciju gospodarskog subjekta iz članka 4. za predmetne proizvode, na temelju toga što nije u mogućnosti obavljati zadaće iz članka 4. Drugim riječima, u sljedećim slučajevima:

- *uvoznik* – više ne može stavljati proizvode na tržište,
- *ovlašteni zastupnik* – mogao bi pokušati prekinuti svoj odnos s proizvođačem,
- *pružatelj usluga provođenja narudžbi* – više ne može rukovati proizvodima, tj. slati ih krajnjim korisnicima.

Gospodarskom subjektu iz članka 4. može se izreći **sankcija**³² ako ne obavlja svoje zadaće iz članka 4. Sve sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće (članak 41. stavak 2. Uredbe). Proizvođač je i dalje odgovoran za usklađenost proizvoda sa sektorskim zakonodavstvom te (kao i ostali dionici u opskrbnom lancu) zadržava sve zakonske obveze kad je riječ o proizvodima, jamstvima, odgovornosti za neispravne proizvode itd. Člankom 4. ne nameću se dodatne zakonske obveze potrošačima ili drugim korisnicima.

4. PRAKTIČNE POSLJEDICE ZA GOSPODARSKE SUBJEKTE

²⁹ Te su mogućnosti izričito navedene u većini sektorskog zakonodavstva za proizvođača i uvoznika, a daljnje potencijalne korektivne mjere navedene su u članku 16. Uredbe.

³⁰ U dijelu sektorskog zakonodavstva (npr. o sigurnosti igračaka i ekološkom dizajnu) sadržane su detaljnije odredbe u pogledu pravodobnosti dostavljanja određene dokumentacije tijelima za nadzor tržišta za pojedine gospodarske subjekte. Oni se i dalje primjenjuju.

³¹ Ili ako pružatelj usluga provođenja narudžbi ne može obavljati svoje obveze zbog problema s klijentom ili između klijenta i proizvođača.

³² Člankom 41. stavkom 1. Uredbe od država članica zahtijeva se da utvrde pravila o sankcijama u vezi s ovom i određenim drugim odredbama Uredbe.

Zadaće gospodarskog subjekta iz članka 4. (kako je opisano u tom članku) iste su bez obzira na to koja ih vrsta gospodarskog subjekta obavlja, ali se razlikuje mjera u kojoj se preklapaju s ostalim zadaćama gospodarskog subjekta koje proizlaze iz sektorskog zakonodavstva. Primjenjuju se sve „obveze iz članka 4.“, bez obzira na to što se u sektorskom zakonodavstvu zahtijeva od predmetnoga gospodarskog subjekta. Postoje neke sektorske razlike, ali u većini zakonodavnih akata strogo se poštuju ogleadne zakonske odredbe o obvezama gospodarskih subjekata³³. U ovom su odjeljku istaknute razlike koje utječu na provedbu članka 4.

4.1. Proizvođači s poslovnim nastanom u EU-u

Proizvođač je fizička ili pravna osoba koja proizvodi proizvod ili za koju se proizvod projektira ili proizvodi, i koja taj proizvod stavlja na tržište pod svojim imenom ili trgovačkim znakom (članak 3. Uredbe)³⁴. Ako ima poslovni nastan u EU-u, u načelu je gospodarski subjekt iz članka 4., osim ako je imenovao ovlaštenog zastupnika za posebne zadaće iz članka 4.

Proizvođači s poslovnim nastanom u EU-u već imaju odgovornosti na temelju sektorskog zakonodavstva koje se općenito preklapaju s obvezama iz članka 4. stavka 3. i nadilaze ih. Iznimka je to što se, za razliku od članka 4., zakonodavstvom EU-a o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom, strojevima i ekološkom dizajnu izričito ne zahtijeva obavješćivanje tijela za nadzor tržišta ako gospodarski subjekti imaju razlog vjerovati da proizvod obuhvaćen takvim zakonodavstvom predstavlja rizik. Međutim, proizvođači s poslovnim nastanom u EU-u i koji su gospodarski subjekt iz članka 4. to će morati učiniti za proizvode obuhvaćene tim zakonodavnim aktima.

U većini sektorskog zakonodavstva zahtijeva se da na proizvodu budu navedeni trgovačko ime/znak i adresa proizvođača, međutim:

- za neke se djelatnosti te informacije mogu u određenim okolnostima navesti na ambalaži ili u popratnom dokumentu,
- zakonodavstvo o ekološkom dizajnu ne sadržava takav zahtjev,
- zakonodavstvom o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom i strojevima zahtijeva se da ime i adresa budu navedeni u izjavi o sukladnosti³⁵ (ili u izjavi o ugradnji, u slučaju djelomično dovršenih strojeva³⁶) te da ta izjava bude priložena proizvodu³⁷.

Stoga, u iznimnom slučaju proizvoda obuhvaćenog zakonodavstvom o ekološkom dizajnu, ali ne i ostalim sektorskim zakonodavstvom obuhvaćenim člankom 4., člankom 4. zahtijeva se da proizvođači s poslovnim nastanom EU-u i koji su gospodarski subjekt iz članka 4. dodatno navedu svoje ime i podatke za kontakt.

³³ Kako je utvrđeno Odlukom br. 768/2008/EZ; u „Plavom vodiču” nalaze se dodatne smjernice o obvezama gospodarskih subjekata.

³⁴ Neki dijelovi sektorskog zakonodavstva sadržavaju različitu definiciju proizvođača. Konkretno, Direktivom 2009/125/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o uspostavi okvira za utvrđivanje zahtjeva za ekološki dizajn proizvoda koji koriste energiju (SL L 285, 31.10.2009., str. 10.) izostavljen je tekst „za koju se proizvod projektira ili proizvodi”.

³⁵ Prilog II. Direktivi 2000/14/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. svibnja 2000. o usklađivanju zakonodavstava država članica u odnosu na emisiju buke u okoliš uzrokovane opremom za uporabu na otvorenom (SL L 162, 3.7.2000., str. 1.), odnosno dio 1.A.1 Priloga II. Direktivi 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima (SL L 157, 9.6.2006., str. 24.).

³⁶ Dio 1.B.1 Priloga II. Direktivi 2006/42/EZ.

³⁷ Članak 4. stavak 1. Direktive 2000/14/EZ i članak 5. stavak 1. točka (e) Direktive 2006/42/EZ.

4.2. Uvoznici

Uvoznik je fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koja na tržište Unije stavlja proizvod iz treće zemlje (članak 3. Uredbe). Ako u EU-u postoji uvoznik, on je u načelu gospodarski subjekt iz članka 4., osim ako je imenovao ovlaštenog zastupnika za posebne zadaće iz članka 4.

Sektorskim zakonodavstvom općenito se uvozniku nameću obveze koje se preklapaju s obvezama utvrđenima u članku 4. stavku 3. i nadilaze ih³⁸. Ponovno je iznimka to što se, za razliku od članka 4., zakonodavstvom EU-a o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom, strojevima i ekološkom dizajnu izričito ne zahtijeva da uvoznici obavijeste tijela za nadzor tržišta ako imaju razlog vjerovati da proizvod obuhvaćen takvim zakonodavstvom predstavlja rizik. Uvoznici proizvoda na koje se primjenjuje to zakonodavstvo i koji su gospodarski subjekt iz članka 4. to će morati učiniti za proizvode obuhvaćene ovim zakonodavnim aktima.

Sektorske odredbe o navođenju imena uvoznika i podataka za kontakt na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu se prilaže uglavnom su iste kao i za proizvođača (vidjeti prethodno navedeno). Stoga se samo u iznimnim slučajevima člankom 4. od uvoznika koji je gospodarski subjekt iz članka 4. zahtijeva da dodatno navede svoje ime i podatke za kontakt.

Ako više uvoznika rukuje istom vrstom proizvoda, svaki je gospodarski subjekt iz članka 4. za jedinice proizvoda koje je stavio na tržište EU-a i morat će osigurati da je njegovo ime navedeno na tim jedinicama ili u dokumentaciji koja im je priložena u skladu s propisima. To se već primjenjuje na temelju sektorskog zakonodavstva ako postoji više uvoznika za istu vrstu proizvoda. Stoga bi se na pojedinačnom proizvodu u načelu trebalo nalaziti samo ime relevantnog uvoznika.

4.3. Ovlašteni zastupnici

Ovlašteni zastupnik svaka je fizička ili pravna osoba s poslovnim nastanom u Uniji koju je proizvođač pisanim putem ovlastio da djeluje u njegovo ime u odnosu na posebne zadaće s obzirom na obveze proizvođača u skladu s relevantnim zakonodavstvom Unije o usklađivanju ili u skladu sa zahtjevima Uredbe (EU) 2019/1020 (članak 3. Uredbe). Ako proizvođač želi da ovlašteni zastupnik djeluje kao gospodarski subjekt iz članka 4., mora osigurati da ovlaštenje obuhvaća sve zadaće navedene u članku 4. stavku 3. Ovlašteni zastupnik mora raspolagati odgovarajućim sredstvima kako bi mogao ispunjavati svoje zadaće (članak 5. stavak 3. Uredbe).

Sektorskim se zakonodavstvom često omogućava imenovanje ovlaštenog zastupnika³⁹. Kad se odabere ta mogućnost, obično se zahtijeva da zastupnik bude ovlašten ispunjavati najmanje sljedeće zadaće:

- čuvati izjavu o sukladnosti/svojstvima i tehničku dokumentaciju i stavljati ih na raspolaganje nacionalnim tijelima za nadzor tržišta tijekom utvrđenog razdoblja (obično deset godina u slučaju sektorskog zakonodavstva obuhvaćenog člankom 4.);

³⁸ U zakonodavstvu EU-a o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom (članak 4. stavak 2. Direktive 2000/14/EZ) i strojevima (članak 2. stavak i. Direktive 2006/42/EZ) ne upotrebljava se pojam „uvoznik”, već se upućuje na „sve [druge] osobe koje [...] stavljaju [proizvod] na tržište”.

³⁹ Osim zakonodavstva koje se odnosi na pirotehničke proizvode. Međutim, na temelju članaka 4. i 5. Uredbe, ovlašteni zastupnik može biti imenovan za pirotehničke proizvode, a u tom će slučaju njegove zadaće biti one navedene u članku 4.

- dostaviti nadležnom nacionalnom tijelu, nakon primitka utemeljenog zahtjeva, sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje sukladnosti proizvoda; i
- surađivati s nadležnim nacionalnim tijelima, na njihov zahtjev, u svakoj mjeri koju poduzimaju radi uklanjanja rizika koje predstavljaju proizvodi⁴⁰ obuhvaćeni njegovim ovlaštenjem.

Iznimke od toga mogu se pronaći u zakonodavstvu o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom, strojevima i ekološkom dizajnu, na temelju kojeg ovlašteni zastupnik ima različite zadaće koje su sličnije zadaćama proizvođača.

Ako je proizvođač imenovao ovlaštenog zastupnika na temelju sektorskog zakonodavstva i želi da on djeluje kao gospodarski subjekt iz članka 4., morat će preispitati svoje ovlaštenje kako bi se uvjerio da uključuje sve zadaće navedene u članku 4. stavku 3. Konkretno, možda će morati dodati zadaće koje treba ispuniti ako zastupnik ima razloga vjerovati da proizvod predstavlja rizik.

Slično tome, ako proizvođač planira imenovati ovlaštenog zastupnika radi olakšavanja usklađenosti s člankom 4. i ako želi imenovati ovlaštenog zastupnika u okviru sektorskog zakonodavstva, morat će provjeriti jesu li u primjenjivom sektorskom zakonodavstvu propisane određene dodatne zadaće osim onih iz članka 4.

Osim zadaća navedenih u članku 4. stavku 3., ovlašteni zastupnik ujedno mora na zahtjev dostaviti tijelu za nadzor tržišta presliku svojeg ovlaštenja na jeziku EU-a koji odredi tijelo (članak 5. stavak 2. Uredbe).

Zakonodavstvom o buci uzrokovanoj opremom za uporabu na otvorenom, strojevima i građevinskim proizvodima zahtijeva se da se ime i podaci za kontakt ovlaštenog zastupnika navedu u izjavi o sukladnosti/svojstvima⁴¹ koja mora biti priložena tim proizvodima⁴². U mnogim drugim sektorima zakonodavstvom se zahtijeva da proizvođač navede adresu za kontakt na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu se prilaže, a ta bi adresa mogla biti adresa ovlaštenog zastupnika. Ako ime i podaci za kontakt ovlaštenog zastupnika koji je gospodarski subjekt iz članka 4. još nisu navedeni na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu je priložena, gospodarski subjekt koji stavlja proizvod na tržište EU-a trebao bi osigurati da se dodaju kako je propisano (najjednostavnije bi bilo da zatraži od proizvođača da to radi sustavno).

4.4. Pružatelji usluga provođenja narudžbi s poslovnim nastanom u EU-u

Pružatelji usluga provođenja narudžbi fizička je ili pravna osoba koja nudi najmanje dvije od sljedećih usluga u okviru trgovačke djelatnosti, a da nema vlasništvo nad predmetnim proizvodima:

⁴⁰ U slučaju zakonodavstva o ograničavanju uporabe opasnih tvari, u bilo kojoj mjeri poduzetoj radi osiguranja usklađenosti (članak 8. točka (b) Direktive 2011/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2011. o ograničenju uporabe određenih opasnih tvari u električnoj i elektroničkoj opremi (SL L 174, 1.7.2011.), a u slučaju zakonodavstva o bespilotnim letjelicama, u bilo kojoj mjeri za uklanjanje nesukladnosti ili sigurnosnih rizika (članak 7. stavak 2. točka (c) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/945 od 12. ožujka 2019. o sustavima bespilotnih zrakoplova i o operatorima sustava bespilotnih zrakoplova iz trećih zemalja (SL L 152, 11.6.2019., str. 1.)).

⁴¹ Prilog II. Direktivi 2000/14/EZ, odnosno dio 1.A.1. Priloga II. Direktivi 2006/42/EZ, i Prilog III. Uredbi (EU) br. 305/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2011. o utvrđivanju usklađenih uvjeta za stavljanje na tržište građevnih proizvoda (SL L 88, 4.4.2011., str. 5.).

⁴² Članak 4. stavak 1. Direktive 2000/14/EZ, odnosno članak 5. stavak 1. točka (e) Direktive 2006/42/EZ i članak 7. Uredbe (EU) br. 305/2011.

- skladištenje,
- pakiranje,
- adresiranje, i
- slanje.

Kvalificirane usluge ne uključuju poštanske usluge⁴³, usluge dostave paketa⁴⁴ ili bilo koje druge poštanske usluge ili usluge teretnog prijevoza (članak 3. Uredbe).

Pružatelji usluga provođenja narudžbi obično skladište proizvode u EU-u kako bi ih mogli brzo isporučiti potrošačima iz EU-a ili drugim krajnjim korisnicima čim ih se naruči preko interneta. Prema tome, oni pružaju usluge drugim gospodarskim subjektima. Po primitku narudžbe pakiraju proizvod (osim ako već nije pravilno zapakiran za prijevoz), stavljaju adresu isporuke i šalju ga, bilo tako da ga predaju pružateljima poštanskih usluga, usluga dostave paketa ili usluga prijevoza ili tako da ga dostave sami.

Postoji širok raspon operativnih scenarija za usluge provođenja narudžbi, ali kako je ovdje opisano, oni prelaze okvire pružatelja poštanskih usluga/usluga dostave paketa (tj. carinjenje i razvrstavanje, prijevoz i dostava paketa). Ako fizička ili pravna osoba nudi usluge provođenja narudžbi i poštanske usluge/usluge dostave paketa ili usluge teretnog prijevoza, članak 4. mogao bi biti relevantan samo u pogledu proizvoda kojima rukuje njihov odjel zadužen za usluge provođenja narudžbi.

Pružatelji usluga provođenja narudžbi s poslovnim nastanom u EU-u gospodarski su subjekt iz članka 4. za proizvode s kojima rukuje onda kad za te proizvode ne postoji proizvođač, uvoznik ili ovlaštenu zastupnik u EU-u. Stoga bi, prije nego što pristanu na pružanje usluga provođenja narudžbi za proizvod obuhvaćen člankom 4., trebali provjeriti sa svojim klijentom postoji li već jedan od ostalih vrsta gospodarskih subjekata u EU za taj proizvod. Ako ne postoji, oni će djelovati u svojstvu gospodarskog subjekta iz članka 4.

Sektorsko zakonodavstvo ne odnosi se na pružatelje usluga provođenja narudžbi. Stoga, kada djeluju kao gospodarski subjekt iz članka 4., morat će se dogovoriti sa svojim klijentima kako bi osigurali da, prije nego što pristanu na pružanje usluge, dobiju od klijenta ili izravno od proizvođača sredstva koja su im potrebna za ispunjavanje obveza, posebno:

- izjavu o sukladnosti/svojstvima za predmetne proizvode, i
- spremnost na suradnju kako bi im se pomoglo pri izvršavanju drugih zadaća, kao što su:
 - dostavljanje tehničke dokumentacije, i
 - poduzimanje korektivnih mjera na zahtjev tijela.

Klijent bi trebao osigurati da su ime i podaci pružatelja usluga navedeni na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu je priložena, osim ako je proizvođač to već učinio. Klijent to može učiniti sam ili netko to može učiniti umjesto njega prije nego što se proizvod deklarira za puštanje u slobodni promet u carinskom uredu (vidjeti odjeljak 2.3.).

⁴³ Kako su definirane u članku 2. stavku 1. Direktive 97/67/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. prosinca 1997. o zajedničkim pravilima za razvoj unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici i poboljšanje kvalitete usluga (SL L 15, 21.1.1998., str. 14.).

⁴⁴ Kako su definirane u članku 2. stavku 2. Uredbe (EU) 2018/644 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. travnja 2018. o uslugama prekogranične dostave paketa (SL L 112, 2.5.2018., str. 19.).

Kao i kad je riječ o uvoznicima, za određenu vrstu proizvoda može biti više pružatelja usluga provođenja narudžbi. Svaki je gospodarski subjekt iz članka 4. za jedinice proizvoda s kojima rukuje te njegovo ime i podaci za kontakt moraju biti navedeni na tim jedinicama ili u dokumentaciji koja im je priložena.

Proizvođač može imenovati pružatelja usluga provođenja narudžbi kao svojeg ovlaštenog zastupnika. U takvim se slučajevima na njih primjenjuju dijelovi ovih smjernica koji se odnose na ovlaštene zastupnike.

Okvir 3.: Ja sam pružatelj usluga provođenja narudžbi u EU-u – što moram poduzeti? (primjer)

Praktični kontrolni popis uključuje sljedeće:

- obavijestite postojeće i potencijalne klijente da svaki proizvod obuhvaćen člankom 4. koji prodaju mora biti povezan s gospodarskim subjektom iz članka 4. i uputite ih na članak 4. i ove smjernice;
- obavijestite klijente da ćete biti gospodarski subjekt iz članka 4. ako u EU-u ne postoji proizvođač, uvoznik ili ovlašteni zastupnik (ili, ako ne želite obavljati tu funkciju, to jasno navedite i obavijestite ih da se ne mogu koristiti vašim uslugama provođenja narudžbi za te proizvode, osim ako u EU-u ne postoji proizvođač, uvoznik ili ovlašteni zastupnik);
- ako klijenti žele da djelujete kao gospodarski subjekt iz članka 4., provjerite obavljate li tu funkciju za istu vrstu proizvoda za drugog klijenta. Ako je odgovor potvrđan, već imate sve što vam treba. Ako ne, odlučite u kojoj ćete mjeri osigurati ono što vam treba, a u kojoj mjeri želite da klijent to učini umjesto vas;
- recite klijentima koji žele da djelujete kao gospodarski subjekt iz članka 4. što moraju učiniti prije nego što se mogu početi koristiti vašim uslugama provođenja narudžbi, npr. dostaviti vam podatke za kontakt proizvođača, izjave o sukladnosti/svojstvima itd.;
- obavijestite klijente nakon što osigurate sve što vam je potrebno za obavljanje zadaća gospodarskog subjekta iz članka 4. kako bi mogli početi nuditi proizvode na prodaju.

5. NADZOR TRŽIŠTA I KONTROLA PROIZVODA KOJI ULAZE NA TRŽIŠTE EU-A

5.1. Nadzor tržišta

Tijela za nadzor tržišta moraju provesti odgovarajuće provjere značajki proizvoda u odgovarajućim razmjerima (članak 11. stavak 3. Uredbe). Pri odlučivanju o tome koje provjere provesti, nad kojim vrstama proizvoda i u kojem razmjeru, moraju primijeniti pristup koji se temelji na riziku (*ibid.*), osmišljen kako bi se postigao najveći učinak na tržište.

Nakon što odluče koje će proizvode provjeriti, možda će trebati zatražiti **dokumentaciju o sukladnosti**. Gospodarski subjekt iz članka 4. pomaže im u pribavljanju tih informacija tako što im olakšava stupanje u kontakt i suradnju s proizvođačem. Tijela za nadzor tržišta mogu izravno kontaktirati gospodarski subjekt iz članka 4., čak i ako se nalazi u drugoj državi članici⁴⁵. Trebala bi točno navesti vrste dokumenata koji su im potrebni i proizvode za koje ih trebaju.

U slučaju internetske prodaje ili prodaje na daljinu, kad tijela za nadzor tržišta žele provjeriti dokumentaciju o sukladnosti bez ili prije provjere proizvoda, možda neće imati ime i podatke za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. U takvim slučajevima mogu se obratiti gospodarskom subjektu (kako je definiran u članku 3. Uredbe) koji nudi proizvod na prodaju kako bi pribavila te podatke⁴⁶.

Gospodarski subjekt iz članka 4. služiti će kao kontakt za rješavanje **pitanja ili problema** koji izlaze izvan okvira dokumentacije (članak 4. stavak 3. točka (d) Uredbe). U takvim bi slučajevima tijela trebala točno navesti što očekuju od njega.

Tijela za nadzor tržišta mogla bi kontaktirati gospodarski subjekt iz članka 4. o pitanju koje je relevantno za proizvođača s čijim proizvodima rukuje, ali koje konkretno nije obuhvaćeno područjem primjene članka 4., tj. odnosi se na zakonodavstvo ili proizvode koji nisu obuhvaćeni člankom 4. Iako se člankom 4. izričito ne predviđaju takvi zahtjevi, gospodarski subjekt iz članka 4. potiče se da u te svrhe olakša kontakte između nadležnih tijela i proizvođača.

5.2. Kontrola proizvoda koji ulaze na tržište EU-a

Granična tijela dužna su kontrolirati proizvode koji ulaze u EU i to čine na temelju analize rizika. Kad obavljaju fizičke provjere proizvoda obuhvaćenih člankom 4., preporučuje se da provjere jesu li ime i podaci za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. navedeni na proizvodu, pakiranju, paketu ili bilo kojem popratnom dokumentu (članak 4. stavak 4. Uredbe). Ako taj zahtjev nije ispunjen ili ako imaju razloga vjerovati da proizvod iz

⁴⁵ Ako tijelo za nadzor tržišta pritom naiđe na probleme, može zatražiti pomoć od tijela u drugoj državi članici s pomoću postupaka i pod uvjetima utvrđenima u poglavlju VI. Uredbe.

⁴⁶ U skladu s člankom 7. stavkom 1. Uredbe, gospodarski subjekti (kako su definirani u članku 3.) obvezni su surađivati s tijelima za nadzor tržišta u vezi s određenim mjerama. U uvodnoj izjavi 24. Uredbe navodi se da to uključuje pružanje podataka za kontakt gospodarskih subjekata čije su zadaće povezane s proizvodima koji podliježu određenom zakonodavstvu Unije o usklađivanju, ako ih to zatraže nadležna tijela i ako su im te informacije dostupne.

drugog razloga nije u skladu s člankom 4.⁴⁷, trebala bi obustaviti njegovo puštanje u slobodan promet, obavijestiti tijela za nadzor tržišta (članak 26. Uredbe) i čekati njihovu reakciju.

5.3. Neusklađenost s člankom 4.

S obzirom na to da je cilj članka 4. prvenstveno olakšati provjeru dokumenata o sukladnosti, nepostojanje imena i podataka za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. predstavlja problem jer ometa nadzor tržišta. Ujedno može biti i naznaka toga da proizvod možda nije namijenjen tržištu EU-a i/ili nije u skladu s pravilima EU-a.

Stoga, ako tijela za nadzor tržišta tijekom istraga utvrde da nedostaju ime i podaci za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4., trebala bi zahtijevati od relevantnoga gospodarskog subjekta⁴⁸ da poduzme korektivne mjere. Ovlaštena su i izricati sankcije (članak 14. stavak 4. točka (i) Uredbe).

Isto vrijedi i ako su ime i podaci za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. navedeni na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu je priložena, ali nadležna tijela tijekom kontrole utvrde da su pogrešni, npr. adresa ne postoji ili na predmetnoj adresi ne postoji takav gospodarski subjekt.

Zahtjev za navođenje imena i podataka za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. nije namijenjen da bude glavni predmet istrage. Međutim, tijela za nadzor tržišta mogla bi poduzeti posebne mjere u tom području u kontekstu podizanja razine osvijještenosti o tom problemu, možda zajedničkim aktivnostima na razini EU-u.

Kao što je navedeno u odjeljku 3., gospodarski subjekt iz članka 4. može biti kažnjen ako se ne pridržava svojih obveza, a posebno ako ne surađuje (članak 41. stavak 1. Uredbe). Sve sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvratajuće (članak 41. stavak 2. Uredbe).

⁴⁷ Na primjer, ako su ime i podaci za kontakt gospodarskog subjekta iz članka 4. navedeni na proizvodu ili u dokumentaciji koja mu je priložena, ali tijekom kontrole utvrde da su pogrešni, npr. adresa ne postoji ili na predmetnoj adresi ne postoji takav gospodarski subjekt.

⁴⁸ Najčešće proizvođač (osim, na primjer, ako je proizvođač namjeravao staviti proizvode na tržište EU-a, ali je to ipak učinio drugi gospodarski subjekt). To će biti moguće samo ako se mogu utvrditi proizvođač i njegovi podaci za kontakt.

6. TEKST ODREDBE

„ČLANAK 4.

Zadaće gospodarskih subjekata u pogledu proizvoda koji podliježu određenom zakonodavstvu Unije o usklađivanju

1. Ne dovodeći u pitanje obveze utvrđene primjenjivim zakonodavstvom Unije o usklađivanju, proizvod koji podliježe zakonodavstvu iz stavka 5. može se staviti na tržište samo ako postoji gospodarski subjekt s poslovnim nastanom u Uniji koji je odgovoran za zadaće utvrđene u stavku 3. u odnosu na taj proizvod.
2. Za potrebe ovog članka, gospodarski subjekt iz stavka 1. znači bilo koje od sljedećeg:
 - (a) proizvođač s poslovnim nastanom u Uniji;
 - (b) uvoznik, ako proizvođač nema poslovni nastan u Uniji;
 - (c) ovlaštenu zastupnik kojeg je proizvođač pisanim putem ovlastio za izvršavanje zadaća određenih u stavku 3. u ime proizvođača;
 - (d) pružatelj usluga provođenja narudžbi s poslovnim nastanom u Uniji u pogledu proizvoda kojima on rukuje kada nijedan drugi gospodarski subjekt, kako je navedeno u točkama (a), (b) i (c), nema poslovni nastan u Uniji.
3. Ne dovodeći u pitanje obveze gospodarskih subjekata u okviru primjenjivog zakonodavstva Unije o usklađivanju, gospodarski subjekt iz stavka 1. izvršava sljedeće zadaće:
 - (a) ako su zakonodavstvom Unije o usklađivanju koje se primjenjuje na proizvod predviđene EU izjava o sukladnosti ili izjava o svojstvima i tehnička dokumentacija, provjerava jesu li EU izjava o sukladnosti ili izjava o svojstvima i tehnička dokumentacija sastavljene te održava izjavu o sukladnosti ili izjavu o svojstvima na raspolaganju tijelima za nadzor tržišta tijekom razdoblja propisanog takvim zakonodavstvom te vodi računa o tome da se tehnička dokumentacija može staviti na raspolaganje tim tijelima na zahtjev;
 - (b) na obrazloženi zahtjev tijela za nadzor tržišta dostavlja tom tijelu sve informacije i dokumentaciju potrebne za dokazivanje sukladnosti proizvoda, i to na jeziku koji to tijelo može lako razumjeti;
 - (c) kad ima razloga vjerovati da određeni proizvod predstavlja rizik, o tome obavještava tijela za nadzor tržišta;
 - (d) surađuje s tijelima za nadzor tržišta, među ostalim na obrazloženi zahtjev osiguravajući pritom da se hitna korektivna mjera poduzima radi ispravljanja svakog slučaja nesukladnosti sa zahtjevima iz zakonodavstva Unije o usklađivanju koje se primjenjuje na dotični proizvod ili, ako to nije moguće, radi ublažavanja rizika koji taj proizvod predstavlja, kad to tijela za nadzor tržišta od njega zahtijevaju ili na vlastitu inicijativu kad gospodarski subjekt iz stavka 1. smatra ili ima razloga vjerovati da dotični proizvod predstavlja rizik.
4. Ne dovodeći u pitanje odgovarajuće obveze gospodarskih subjekata u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Unije o usklađivanju, ime, registrirano trgovačko ime ili registrirani trgovački znak i podatci za kontakt, uključujući poštansku adresu, gospodarskog subjekta iz stavka 1. navode se na proizvodu ili njegovoj ambalaži, njegovu paketu ili popratnom dokumentu.

5. Ovaj se članak primjenjuje samo u pogledu proizvoda koji podliježu uredbama (EU) br. 305/2011, (EU) 2016/425 i (EU) 2016/426 Europskog parlamenta i Vijeća i direktivama 2000/14/EZ, 2006/42/EZ, 2009/48/EZ, 2009/125/EZ, 2011/65/EU, 2013/29/EU, 2013/53/EU, 2014/29/EU, 2014/30/EU, 2014/31/EU, 2014/32/EU, 2014/34/EU, 2014/35/EU, 2014/53/EU i 2014/68/EU Europskog parlamenta i Vijeća.”